

Asia: VN/22704/2021

Lausuntopyyntö työryhmän luonnoksesta kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030 (KISS2030)

Lausunnonantajan lausunto

- 1. Onko ehdotettu kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030 tasapainoinen, eli onko kaikki tarvittavat näkökohdat huomioitu?**

Ilmatieteen laitos pitää suunnitelmaa hyvänä ja tasapainoisena.

- 2. Tarkemmat huomiot luvusta 'Havaitut muutokset, vaikutuskenaariot ja riskit' (Luku 2.2)**

Ei täydennettävää

- 3. Tarkemmat huomionne suunnitelman visiosta ja päämääristä (Luvut 2.3 ja 2.4)**

Visio "Hyvinvointia ja turvallisuutta muuttuvassa ilmastossa" on erinomainen. Päämäärät ja valitut toimenpiteet näkökulmilla tahto-keinot-kyky tukevat hyvin vision saavuttamista.

- 4. Näkemyksenne teemasta 'Kansallisen tason strateginen suunnittelu ja ennakointi' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?**

Toimialakohtaisiin tarkasteluihin Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa (kysymykset 4-11). Vastauksessa 18 kuvataan Ilmatieteen laitoksen mahdollisia rooleja sopeutumissuunnitelman toimeenpanossa.

- 5. Näkemyksenne teemasta 'Kokonaisturvallisuus ja yleinen huoltovarmuustyö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?**

-

- 6. Näkemyksenne teemasta 'Ruoka- ja ravitsemusturva' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?**

-

7. Näkemyksenne teemasta 'Infrastruktuuri ja rakennettu ympäristö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

8. Näkemyksenne teemasta 'Kuivuusriskien hallinta, luonnonvarojen käyttö ja hoito, luonnon monimuotoisuus ja luontopohjaiset ratkaisut' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

9. Näkemyksenne teemasta 'Terveyden suojeleminen ja edistäminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

10. Näkemyksenne teemasta 'Kulttuuriperinnön ja –ympäristön suojeleminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

11. Näkemyksenne teemasta 'Alue- ja kuntatason ilmatoriskien hallinta' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

12. Näkemyksenne teemasta 'Tietopohjan vahvistaminen ja tiedon jalkauttaminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Ilmatieteen laitos pitää valittuja toimenpiteitä tärkeinä. Niissä painottuu monitoroinnin merkitys. Lisäksi olisi hyödyllistä nostaa erikseen esiin vaikutustietojen hyödyntäminen vaikutusennustamisen kehittämiseksi osana ilmatoriskeihin varautumista.

13. Näkemyksenne teemasta 'Viestintä ja vuorovaikutus' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Ilmatieteen laitos pitää omassa toiminnassaan ilmastonmuutokseen liittyvää viestintää erittäin tärkeänä. Ilmasto-opas.fi-portaali on keskeinen kanava kansallisessa ilmastoviestinnässä. Ilmasto-opaan ylläpito ja kehittäminen tulisi turvata osana sopeutumissuunnitelman toimeenpanoa.

14. Näkemyksenne teemasta 'Kansainvälinen yhteistyö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Ilmastonmuutoksen vaikutukset muualla maailmassa heijastuvat nopeasti myös Suomeen. Ilmatieteen laitos pitää hyvänä, että kansainvälisellä yhteistyöllä on näkyvä rooli myös kansallisessa sopeutumissuunnitelmassa.

15. Näkemyksenne teemasta 'Sopeutumisen seuranta ja arviointi' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Seurantaan tarvitaan sopeutumisen edistymisen arvioinnissa. Tässä yhteydessä on kuitenkin tärkeää pitää huoli, että sopeutumisen indikaattorit valitaan niin, että ne pystytään tuottamaan tehokkaasti ja seurannan raportointiin kuluva asiantuntijoiden työaika jää vähäiseksi.

16. Näkemyksenne luvun 2.5.13 lisäselvitystä vaativista toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

17. Miten arvioisitte suunnitelman toimenpiteiden vastuuttamista? Mahdolliset toimenpidekohtaiset ehdotuksenne toteuttajien lisäämiseksi tai poistamiseksi?

-

18. Millaisena näette oman organisaationne tai edustamanne tahon roolin sopeutumissuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisessa?

Sopeutumissuunnitelman toimeenpanossa Ilmatieteen laitoksen tutkimuksella ja palveluilla voi olla merkittävä rooli. Tällaisia ovat esimerkiksi eri toimialoille, järjestelmille tai alueille kohdennetut ilmastoskenaariot, Ilmasto-opas.fi-portaali tiedon jakelukanavana sekä operatiiviset sää-, meri- ja ilmastopalvelut ilmaston ääri-ilmiöihin varautumisessa. Lisäksi Ilmatieteen laitoksen kansainväliset konsultointipalvelut tukevat kehittyvien maiden kykyä sopeutua muuttuvaan ilmastoon.

19. Tarkemmat huomiot vaikutustenarvioinnista (Luku 2.6)

-

20. Muut huomiot suunnitelmaluonnoksesta.

Ilmatieteen laitoksen asiantuntijat ovat osallistuneet sopeutumissuunnitelman valmisteluun sen sihteeristössä ja tuottaneet uusinta ilmastomuutostietoa erityisesti suunnitelman liitteenä olevaan riski- ja haavoittuvuustarkasteluun. Myös sopeutumissuunnitelman toimialakohtaiset ja maakunnalliset tarkastelut perustuvat pitkälti tutkimuksiin, joissa Ilmatieteen laitoksen tutkijoilla on ollut merkittävä rooli. Toteamme, että sopeutumissuunnitelma perustuu tutkittuun tietoon, ja olemme tyytyväisiä tapaan, jolla Ilmatieteen laitoksen tuottamaa tietoa on hyödynnetty sopeutumissuunnitelmassa.

Ruuhela Reija-Liisa
Ilmatieteen laitos - Tulosaluejohtaja Sami Niemelä